

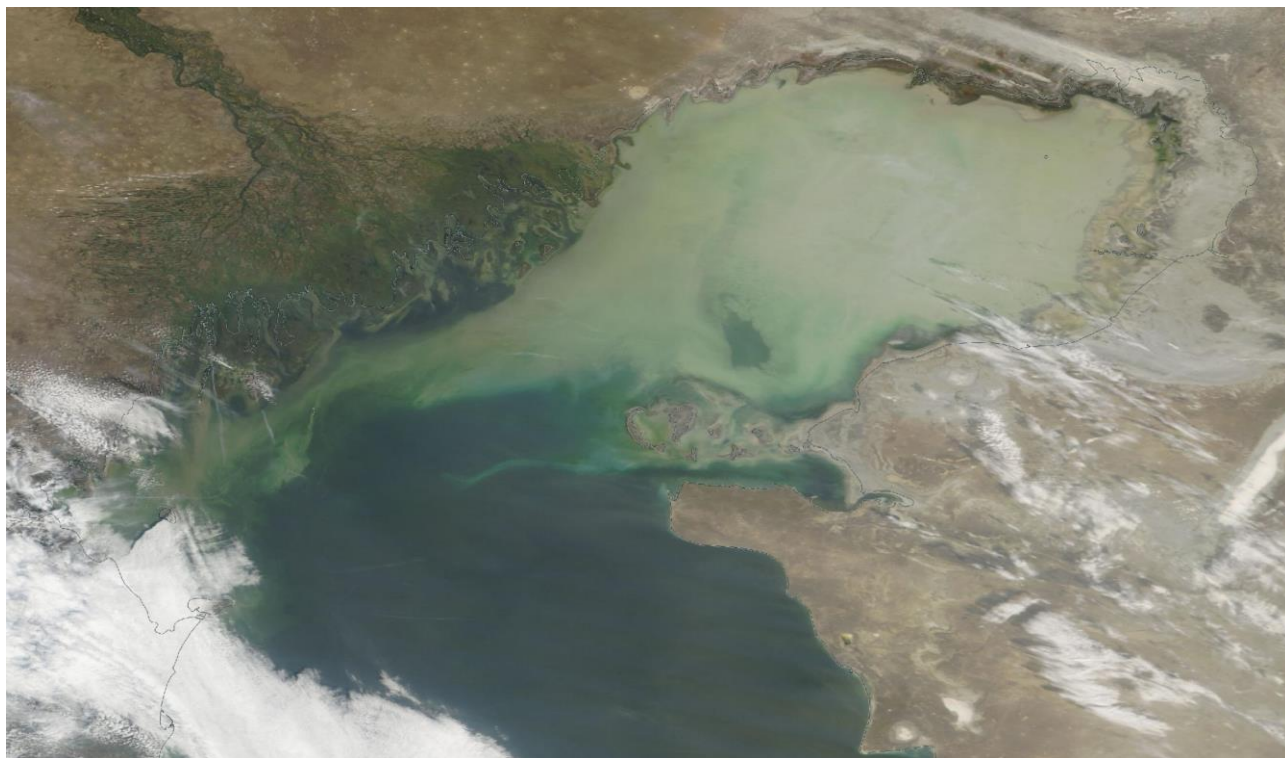

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №39 БЮЛЛЕТЕНІ

**2026 Ж. 24 – 29 ҚЫРКҮЙЕК АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ – ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

*1-сурет. 2026 ж. 24 қыркүйекте ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті*

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

*Форт-Шевченко станциясында теңіз деңгейінің желкөтерме ауытқуы
минус 29,48 м БЖ минус 29,33 м БЖ дейін **16 см-ге** көтерілуі күтілуде.*

*Пешной станциясында теңіз деңгейінің желкөтерме ауытқуы минус
29,10 м БЖ минус 28,93 м БЖ дейін **17 см-ге** көтерілуі күтілуде.*

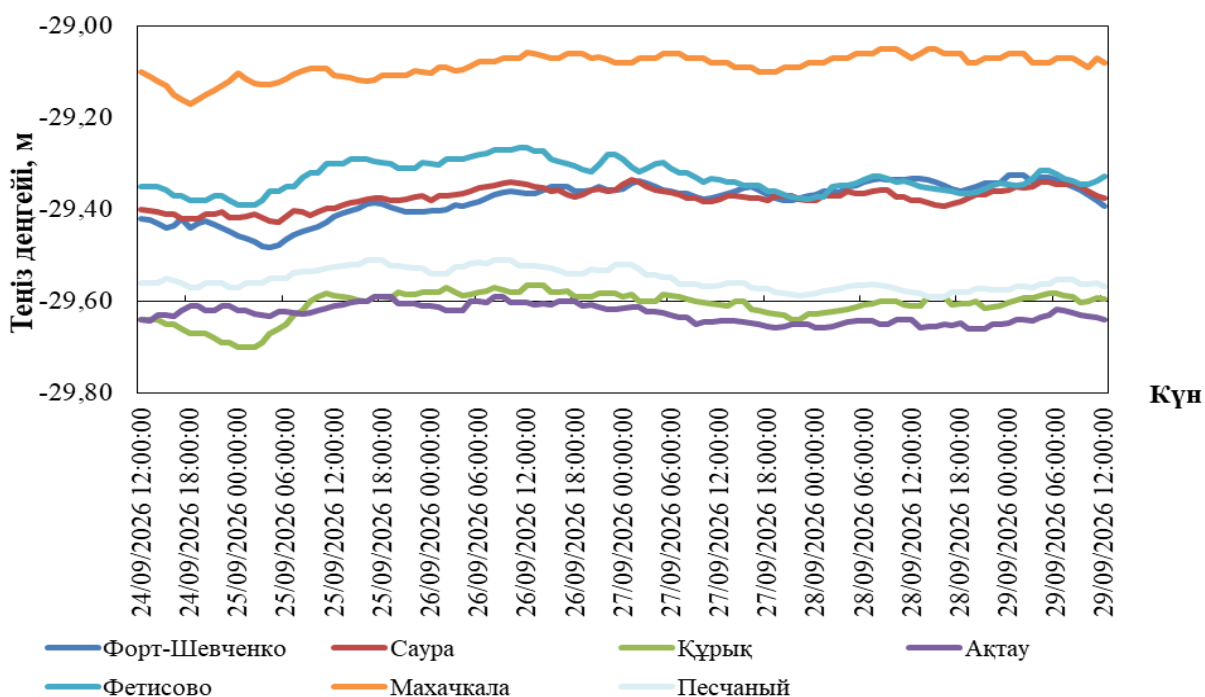
*Құлалы станциясында теңіз деңгейінің желкөтерме ауытқуы минус
29,44 м БЖ минус 29,27 м БЖ дейін **18 см-ге** көтерілуі күтілуде.*

Каспий теңізінің ортаңғы бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

24 – 29 қыркүйек аралығында теңіз деңгейінің минус 29,43 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,70 м БЖ-нен минус 29,05 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Құрық, Фетисово

Саура, Ақтау, Песчаный және Махачкала аймағында теңіз деңгейінің ауытқуы **13 см-ден аспайды** (2-сурет).

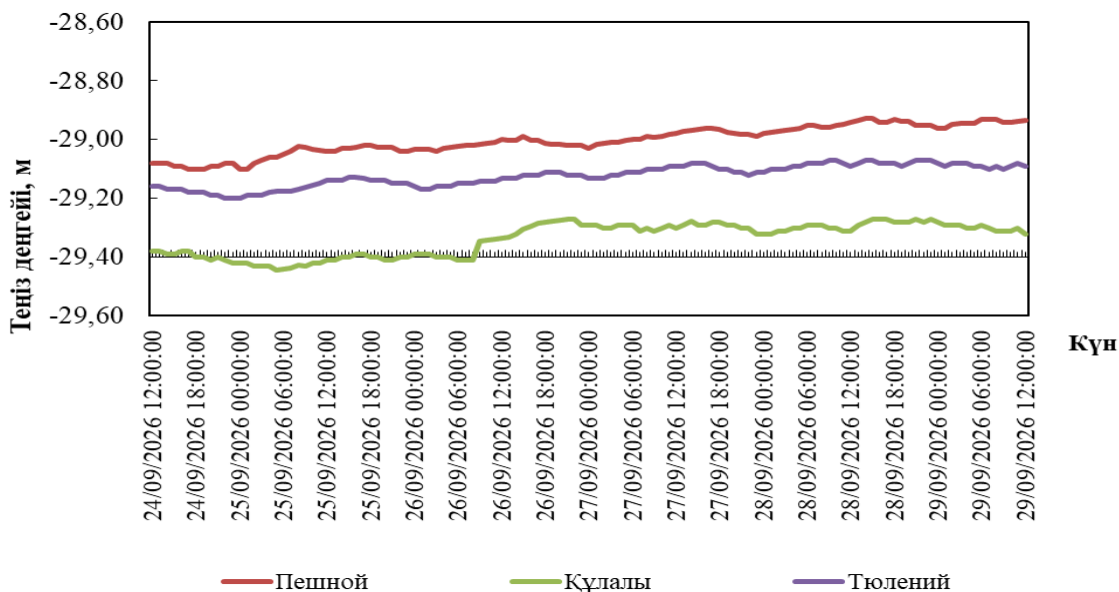

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

Каспий теңізінің солтүстік бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,12 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,07 м БЖ-нен минус 29,20 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Пешной аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары **күтілмейді**, теңіз деңгейінің ауытқуы **13 см-ден аспайды** (3-сурет).

3-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	-133 (-29,33)	29/09/2026 00:00:00	-148 (-29,48)	25/09/2026 04:00:00	-138 (-29,38)
Саура	-134 (-29,34)	27/09/2026 01:00:00	-143 (-29,43)	25/09/2026 05:00:00	-138 (-29,38)
Құрық	-157 (-29,57)	26/09/2026 12:00:00	-170 (-29,70)	25/09/2026 00:00:00	-161 (-29,61)
Ақтау	-159 (-29,59)	25/09/2026 17:00:00	-166 (-29,66)	28/09/2026 19:00:00	-163 (-29,63)
Фетисово	-126 (-29,26)	26/09/2026 11:00:00	-139 (-29,39)	25/09/2026 00:00:00	-133 (-29,33)
Песчаный	-151 (-29,51)	25/09/2026 17:00:00	-159 (-29,59)	28/09/2026 15:00:00	-155 (-29,55)
Махачкала	-105 (-29,05)	28/09/2026 08:00:00	-117 (-29,17)	24/09/2026 18:00:00	-109 (-29,09)
Солтүстік Каспий					
Пешной	-93 (-28,93)	28/09/2026 14:00:00	-110 (-29,10)	24/09/2026 17:00:00	-100 (-29,00)
Құлалы	-127 (-29,27)	28/09/2026 23:00:00	-144 (-29,44)	25/09/2026 05:00:00	-134 (-29,34)
Тюлений	-107 (-29,07)	28/09/2026 09:00:00	-120 (-29,20)	24/09/2026 22:00:00	-112 (-29,12)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2026 Ж. 17 – 23 ҚЫРКҮЙЕК АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,82 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 28,87 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,45 м БЖ-не сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово, Саура, Құрық, Песчаный теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,46 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 29,05 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,76 м БЖ-не сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
желкөтерме	49	критикалық	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	60	қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	109	аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
желшегерме	-46	критикалық	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-60	қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-104	аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2024 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikh@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
